

	<ul style="list-style-type: none"> • wysiłkowe zmiany w układzie krążenia i oddechowym: <ul style="list-style-type: none"> – odrębności adaptacji układów do wysiłku statycznego, – wydolność fizyczna – pomiar i definicje, – źródła energii do pracy mięśni (podstawy biochemii), – ocena intensywności wysiłku, – czynniki modyfikujące wydolność fizyczną; • ocena obciążenia wysiłkiem fizycznym: <ul style="list-style-type: none"> – w – sz – m – oc • obciąż • obciąż • ocena <p>5. Podstawy</p> <ul style="list-style-type: none"> • prakty <ul style="list-style-type: none"> – de – de – cz <p>6. Podstawy</p> <ul style="list-style-type: none"> • podst • zwalczanie źródła stresu na poziomie indywidualnym i organizacji; • zaburzenia zachowania związane ze stresem; • normy i zasady higieny pracy umysłowej; • negatywne skutki intensywnej pracy umysłowej: <ul style="list-style-type: none"> – zmęczenie, – znużenie, – przemęczenie, <div style="text-align: center;"> <p>CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH</p> </div> <p>rofizycznych cech człowieka, adu ruchu.</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – wyczerpanie; • konsekwencje braku higieny umysłowej środki zapobiegawcze: <ul style="list-style-type: none"> – odprężenie, – odpoczynek po pracy umysłowej, – przestrzeganie określonego rytmu pracy, – ograniczenie monotonii pracy, – kontrola lub zmiana zewnętrznych warunków pracy.
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilski B.: <i>Higiena pracy dla pielęgniarek wybrane zagadnienia</i>. WN AM, Poznań 2004 2. Indulski J.A.: <i>Higiena pracy</i>, t. 1, 2. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 2001 3. Augustyńska D., Pośniak M.: <i>Czynniki szkodliwe w środowisku pracy. Wartości dopuszczalne 2012</i>. CIOP BIP, 2012. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrowolska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: <i>Pielęgniarstwo w opiece nad pracującymi. Opieka nad zdrowiem pracowników w środowisku pracy. Podręcznik dla pielęgniarek</i>, t. 1, 2. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 1992
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Nie dotyczy.</p>

5.3. MODUŁ III

Nazwa modułu	MEDYCYNA PRACY
Cel kształcenia	Celem kształcenia jest dostarczenie pielęgniarce wiedzy z zakresu podstaw klinicznych medycyny pracy.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W55. definiuje pojęcie ryzyko zawodowe;</p> <p>W56. omawia poszczególne etapy oceny ryzyka zawodowego;</p> <p>W57. różnicuje rodzaje zagrożeń dla zdrowia pracownika występujących w środowisku pracy;</p> <p>W58. omawia rodzaje badań profilaktycznych wykonywanych u pracowników;</p> <p>W59. definiuje pojęcia: choroba zawodowa i parazawodowa;</p> <p>W60. prezentuje procedurę zgłaszania i orzekania choroby zawodowej;</p> <p>W61. identyfikuje przyczyny wypadków przy pracy;</p> <p>W62. klasyfikuje wypadki przy pracy;</p> <p>W63. omawia wpływ czynników fizycznych, tj. hałasu, wibracji występujących w środowisku pracy, na organizm człowieka;</p> <p>W64. opisuje objawy zawodowego uszkodzenia słuchu;</p> <p>W65. opisuje objawy zespołu wibracyjnego;</p> <p>W66. prezentuje wpływ czynników chemicznych występujących w środowisku pracy na organizm człowieka;</p> <p>W67. opisuje objawy alergii zawodowej;</p> <p>W68. wymienia zasady wykonywania naskórnych testów płatkowych;</p> <p>W69. identyfikuje wskazania i przeciwwskazania do wykonywania testów naskórnych;</p> <p>W70. różnicuje grupy leków mających wpływ na wyniki testów naskórnych;</p> <p>W71. charakteryzuje kryteria oceny testów naskórnych;</p> <p>W72. omawia wpływ czynników biologicznych w środowisku pracy na organizm człowieka;</p> <p>W73. opisuje objawy chorób zakaźnych o etiologii zawodowej, tj. WZW typu A, B, C; AIDS; gruźlicy;</p> <p>W74. wyjaśnia wpływ czynników psychospołecznych, tj. stresu, agresji występujących w środowisku pracy, na stan zdrowia osób aktywnych zawodowo;</p> <p>W75. opisuje objawy zespołu wypalenia zawodowego.</p>

	<p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U28. dokumentować ocenę ryzyka zawodowego;</p> <p>U29. analizować ocenę ryzyka zawodowego w kontekście zagrożeń dla zdrowia;</p> <p>U30. ocenić wpływ czynników szkodliwych, uciążliwych i niebezpiecznych występujących w środowisku pracy na zdrowie pracownika;</p> <p>U31. wybrać rodzaj badań profilaktycznych w zależności od sytuacji zawodowej pracownika;</p> <p>U32. organizować badania profilaktyczne pracowników;</p> <p>U33. dostosować zakres udzielenia pierwszej pomocy do rodzaju wypadku przy pracy;</p> <p>U34. stosować zasady zapobiegania chorobom zawodowym;</p> <p>U35. wskazać zasady profilaktyki zapobiegające zawodowemu uszkodzeniu słuchu;</p> <p>U36. wskazać zasady profilaktyki zapobiegające chorobie wibracyjnej;</p> <p>U37. wskazać zasady profilaktyki zapobiegające alergii zawodowej;</p> <p>U38. przygotować pacjenta do wykonania naskórnych testów płatkowych;</p> <p>U39. przygotować zestaw do diagnostyki metodą naskórnych testów płatkowych;</p> <p>U40. przygotować pole do diagnostyki metodą naskórnych testów płatkowych (kontaktowych);</p> <p>U41. wykonać samodzielnie naskórne testy płatkowe;</p> <p>U42. zastosować technikę nakładania preparatu alergenowego w naskórnych testach płatkowych;</p> <p>U43. zinterpretować wyniki naskórnych testów płatkowych za pomocą stosowanych skal;</p> <p>U44. przeprowadzić wywiad pielęgniarstwa, mający zastosowanie przy kwalifikacji do testów alergicznych;</p> <p>U45. udzielić pierwszej pomocy w reakcji anafilaktycznej i wstrząsie anafilaktycznym;</p> <p>U46. wskazać zasady profilaktyki zapobiegające chorobom zakaźnym o etiologii zawodowej, tj. WZW typu A, B, C; AIDS; gruźlicy;</p> <p>U47. wskazać zasady profilaktyki zapobiegające zespołowi wypalenia zawodowego;</p> <p>U48. przygotować pacjenta do badania laryngologicznego;</p> <p>U49. wykonać badanie audiometryczne;</p> <p>U50. udokumentować wykonane badanie audiometryczne;</p> <p>U51. zinterpretować wynik badania audiometrycznego;</p> <p>U52. edukować pracownika w zakresie profilaktyki chorób laryngologicznych, wynikających z narażenia na hałas lub spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym;</p>
--	--

	<p>U53. przygotować pacjenta do badań okulistycznych: badania ostrości wzroku, badania widzenia barwnego i stereoskopowego;</p> <p>U54. wykonać ww. badania okulistyczne przy użyciu tablic i testów przesiewowych;</p> <p>U55. udokumentować wykonane badanie okulistyczne;</p> <p>U56. zinterpretować wyniki badania okulistycznego;</p> <p>U57. rozpoznać czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy mogące wywołać chorobę zawodową narządu wzroku;</p> <p>U58. edukować pracownika w zakresie higieny narządu wzroku;</p> <p>U59. udokumentować wywiad ukierunkowany na identyfikację czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy powodujących zaburzenia układu nerwowego;</p> <p>U60. przygotować pacjenta do badań w poradni neurologicznej w zależności od narażenia zawodowego;</p> <p>U61. przeprowadzić wywiad ukierunkowany na identyfikację czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy powodujących zmiany chorobowe na skórze;</p> <p>U62. identyfikować czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy, które mogą przyczynić się do powstania zmian chorobowych na skórze;</p> <p>U63. wskazać związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy czynnikami szkodliwymi występującymi w środowisku pracy a objawami dermatologicznymi;</p> <p>U64. udokumentować wywiad ukierunkowany na identyfikację czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy powodujących choroby zawodowe;</p> <p>U65. przygotować pacjenta do badań w poradni chorób zawodowych w zależności od narażenia zawodowego;</p> <p>U66. wykonać palestezjometrię i próbę oziębieniową z termometrią skórną i próbą uciskową;</p> <p>U67. udokumentować przeprowadzone badanie: palestezjometrię, próbę oziębieniową z termometrią skórną i próbą uciskową;</p> <p>U68. zinterpretować wyniki palestezjometrii, próby oziębieniowej z termometrią skórną i próbą uciskową.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K7. podejmuje współpracę z pracodawcą w celu dokonania oceny ryzyka zawodowego;</p> <p>K8. akceptuje obowiązujące standardy opieki zdrowotnej nad pracownikami;</p> <p>K9. wspiera pracowników i pracodawców w działaniach eliminujących zagrożenia zdrowotne w miejscu pracy;</p> <p>K10. współpracuje z zespołem służby medycyny pracy w zakresie rozpoznawania patologii zawodowej.</p>
--	--

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowej dziedzinie, doświadczenie dydaktyczne oraz spełnia co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Piełęgniarka:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy, co najmniej doktora; 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa; 3) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących. 2. <u>Lekarz</u> posiada specjalizację lekarską w dziedzinie medycyny pracy, medycyny przemysłowej. 3. Posiada ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia lub inne merytoryczne kwalifikacje niezbędne do realizacji wybranych zagadnień, tj.: organizacji ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i higieny pracy. 										
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>–</p>										
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykłady – 40 godz. Ćwiczenia – 10 godz. Staże – 56 godz.</p>										
<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">Udział w zajęciach (godziny kontaktowe):</td> <td style="text-align: right;">106 godz.</td> </tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • wykłady – 40 godz. • ćwiczenia – 10 godz. • staże – 56 godz. </td> <td></td> </tr> <tr> <td>Praca własna uczestnika kursu:</td> <td style="text-align: right;">40 godz.</td> </tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do zajęć i ćwiczeń – 10 godz. • przygotowanie do staży – 10 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 20 godz. </td> <td></td> </tr> <tr> <td>Łączny nakład pracy uczestnika kursu:</td> <td style="text-align: right;">146 godz.</td> </tr> </table>	Udział w zajęciach (godziny kontaktowe):	106 godz.	<ul style="list-style-type: none"> • wykłady – 40 godz. • ćwiczenia – 10 godz. • staże – 56 godz. 		Praca własna uczestnika kursu:	40 godz.	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do zajęć i ćwiczeń – 10 godz. • przygotowanie do staży – 10 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 20 godz. 		Łączny nakład pracy uczestnika kursu:	146 godz.
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe):	106 godz.										
<ul style="list-style-type: none"> • wykłady – 40 godz. • ćwiczenia – 10 godz. • staże – 56 godz. 											
Praca własna uczestnika kursu:	40 godz.										
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do zajęć i ćwiczeń – 10 godz. • przygotowanie do staży – 10 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 20 godz. 											
Łączny nakład pracy uczestnika kursu:	146 godz.										

Stosowane metody dydaktyczne	Wykłady. Ćwiczenia audytoryjne, analiza przypadków. Staże w placówkach zgodnych z planem kursu.
Stosowane środki dydaktyczne	Rzutnik multimedialny, laptop. Opisy przypadków. Dokumentacja medyczna.
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	W zakresie wiedzy: Test zaliczeniowy składający się z 30 pytań jednokrotnego wyboru. W zakresie umiejętności: Analiza indywidualnego przypadku – określenie zagrożeń zdrowia, szacowanie ryzyka zawodowego. W zakresie kompetencji społecznych: Obserwacja 360 stopni.
Warunki zaliczenia modułu	Obecność na wykładach i uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu wiedzy. Obecność na ćwiczeniach i uzyskanie pozytywnej oceny z wykonania zadania: jak wyżej w zakresie umiejętności. Obecność na stażach i uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).
Treści modułu kształcenia	<p>1. Ocena ryzyka zawodowego w środowisku pracy w kontekście zagrożeń zdrowia: (4 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiowanie; • etapy oceny ryzyka zawodowego; • dokumentowanie; • ocena ryzyka zawodowego na wybranych stanowiskach pracy. <p>2. Czynniki środowiska pracy i ich oddziaływanie na organizm człowieka: (4 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe – różnicowanie, wpływ na organizm człowieka; • czynniki chemiczne – rodzaje czynników chemicznych, skutki zdrowotne; • czynniki biologiczne – klasyfikacja, następstwa zdrowotne; • czynniki fizyczne – podział, wpływ na organizm człowieka; • czynniki psychospołeczne – rodzaje, następstwa zdrowotne; • ocena wpływu czynników szkodliwych, uciążliwych i niebezpiecznych na stan zdrowia pracownika

	<p>w wybranych zawodach.</p> <p>3. Rodzaje badań profilaktycznych wykonywanych u pracowników – specyfika i zakres: (5 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • badania wstępne; • badania okresowe; • badania kontrolne; • analiza i interpretacja Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy; • dobór badań profilaktycznych pracowników w zależności od rodzaju zagrożeń zdrowia środowiska pracy. <p>4. Choroby zawodowe i parazawodowe: (10 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiowanie i różnicowanie; • następstwa zdrowotne; • wykaz chorób zawodowych; • etiologia chorób zawodowych w Polsce; • najczęstsze choroby zawodowe występujące w Polsce; • procedura zgłaszania i orzekania chorób zawodowych. <p>5. Wypadek w miejscu pracy: (10 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiowanie; • rodzaje wypadków przy pracy; • przyczyny i następstwa zdrowotne; • procedura postępowania powypadkowego; • zapobieganie wypadkom przy pracy; • zakładowe apteczki do udzielania pierwszej pomocy – wyposażenie; • zasady organizowania i udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach. <p>6. Następstwa zdrowotne oddziaływania hałasu w środowisku pracy (2 godz.)</p> <p>7. Zawodowe uszkodzenie słuchu: (2 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • etiologia;
--	--

	<ul style="list-style-type: none">• objawy;• diagnostyka;• profilaktyka. <p>8. Wibracja w środowisku pracy: (2 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none">• skutki zdrowotne drgań mechanicznych występujących w środowisku pracy. <p>9. Zespół wibracyjny: (2 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none">• rodzaje;• objawy;• diagnostyka;• profilaktyka. <p>10. Alergia zawodowa: (3 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none">• objawy;• różnicowanie;• alergeny kontaktowe – charakterystyka:<ul style="list-style-type: none">– balsam peruwiański,– benzokaina,– bufeksamak,– chlorek kobaltu,– formaldehyd,– lanolina,– siarczan niklu,– inne alergeny kontaktowe;• diagnostyka chorób alergicznych – test naskórny płatkowy:<ul style="list-style-type: none">– przygotowanie pacjenta,– miejsce wykonania,– dobór alergenów,– nakładanie alergenów,– ocena wyników,
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> – interpretacja wyników, – powikłania naskórnych testów płatkowych, – skala Międzynarodowej Grupy Badającej Wyprysk Kontaktowy (ICDRG), – Coadex – klasyfikacja istotności klinicznej dodatnich naskórnych testów płatkowych, – test fotokontaktowy, – atopowy test płatkowy, chemiczny, kosmetyczny, fryzjerski; • wskazania i przeciwwskazania do wykonywania testów naskórnych; • wyposażenie poradni dermatologicznej, w której wykonuje się naskórne testy płatkowe: <ul style="list-style-type: none"> – zestaw diagnostyczny alergenowy do diagnostyki metodą testów płatkowych, – zestaw przeciwwstrząsowy; • zapobieganie. <p>11. Choroby zakaźne o etiologii zawodowej – drogi zakażenia, objawy, diagnostyka, profilaktyka: (4 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • WZW typu A, B, C; • AIDS; • gruźlica. <p>12. Zespół wypalenia zawodowego: (2 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • definicja; • przyczyny; • objawy; • zapobieganie.
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Marek K.: <i>Choroby zawodowe</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2001 2. Wittczak T., Pałczyński C.: <i>Interaktywny Program Kontroli Alergii Zawodowej</i>. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 2006 3. Koradecka B.: <i>Bezpieczeństwo i higiena pracy</i>. CIOP BIP, 2008 4. Augustyńska D., Pośniak M.: <i>Czynniki szkodliwe w środowisku pracy. Wartości dopuszczalne 2012</i>. CIOP BIP, 2012

	<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Byczkowska Z., Dawydzik L.: <i>Medycyna pracy w praktyce lekarskiej</i>. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 1999
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż: 56 godz.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poradnia laryngologiczna – 14 godz. 2. Poradnia okulistyczna – 14 godz. 3. Poradnia neurologiczna – 7 godz. 4. Poradnia dermatologiczna – 7 godz. 5. Poradnia chorób zawodowych – 14 godz.

5.4. MODUŁ IV

Nazwa modułu	PIEŁĘGNIARSTWO W OCHRONIE ZDROWIA PRACUJĄCYCH
Cel kształcenia	Celem kształcenia jest przekazanie pielęgniarce wiedzy z zakresu ochrony zdrowia pracujących i kształtowanie umiejętności niezbędnych w realizowaniu zadań pielęgniarki służby medycyny pracy.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W76. przedstawia historię rozwoju pielęgniarstwa ochrony zdrowia pracujących;</p> <p>W77. opisuje cele pielęgniarstwa w dziedzinie ochrony zdrowia pracujących;</p> <p>W78. omawia role pielęgniarki w ochronie zdrowia pracujących;</p> <p>W79. wskazuje miejsce pielęgniarki w systemie ochrony zdrowia;</p> <p>W80. omawia struktury nadzoru i podległości w systemie opieki pielęgniarskiej ochrony zdrowia pracujących;</p> <p>W81. określa zakres kompetencji oraz wymagania kwalifikacyjne pielęgniarki służby medycyny pracy;</p> <p>W82. wymienia ważniejsze postanowienia aktów prawnych dotyczących kształcenia podyplomowego pielęgniarek w zakresie ochrony zdrowia pracujących;</p> <p>W83. wskazuje źródła informacji na temat podmiotów uprawnionych do prowadzenia kształcenia podyplomowego;</p> <p>W84. omawia rolę wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy w kształceniu podyplomowym pielęgniarek ochrony zdrowia pracujących;</p> <p>W85. przedstawia rolę samorządu pielęgniarek i położnych w doskonaleniu zawodowym;</p> <p>W86. wymienia dokumentację obowiązującą pielęgniarki służby medycyny pracy;</p> <p>W87. omawia potrzebę prowadzenia dokumentacji dodatkowej pielęgniarki w opiece zdrowotnej nad pracującymi;</p> <p>W88. omawia zasady udostępniania i obiegu dokumentacji służby medycyny pracy (smp);</p> <p>W89. opisuje zasady organizowania gabinetu pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących odpowiadającego wymogom merytorycznym;</p> <p>W90. wymienia wymagania formalne dotyczące wyposażenia gabinetu pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących;</p> <p>W91. omawia niezbędne kryteria sanitarne i ppoż. dla wyposażenia gabinetu pielęgniarki;</p> <p>W92. wymienia główne teorie pielęgnowania, wskazuje możliwości ich zastosowania w opiece nad pracującymi;</p> <p>W93. wymienia zalety i wady zastosowania procesu pielęgnowania w określaniu problemów zdrowotnych</p>

	<p>pracujących podopiecznych;</p> <p>W94. omawia zastosowanie elementów procesu pielęgnowania w ocenie skuteczności działań pielęgniarki służby medycyny pracy;</p> <p>W95. wyjaśnia pojęcie standardu postępowania pielęgniarskiego;</p> <p>W96. wymienia obszary działalności pielęgniarki medycyny pracy, w których zastosuje standardy;</p> <p>W97. wymienia metody i techniki stosowane w pracy pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących;</p> <p>W98. omawia zasady prawidłowego przeprowadzania wywiadu pielęgniarskiego z pracownikiem;</p> <p>W99. omawia zasady dobrej obserwacji w środowisku pracy;</p> <p>W100. wymienia najczęściej wykonywane w trakcie badania lekarskiego pomiary oraz badania dodatkowe niezbędne do celów orzekania o zdolności do pracy;</p> <p>W101. opisuje zasady przeprowadzania badań profilaktycznych;</p> <p>W102. wyjaśnia rolę pielęgniarki w badaniach profilaktycznych pracowników;</p> <p>W103. wymienia specyficzne cechy środowiska przyrodniczego, społecznego, zawodowego wpływające na stan zdrowia populacji pracującej;</p> <p>W104. przedstawia wzajemne oddziaływanie różnych środowisk na stan zdrowia populacji pracującej;</p> <p>W105. omawia zagrożenia zdrowia populacji spowodowane działalnością przemysłową;</p> <p>W106. przedstawia obowiązującą dokumentację wizytacji stanowisk pracy;</p> <p>W107. opisuje zasady obiegu udokumentowanych informacji dotyczących wyników wizytacji zakładu pracy;</p> <p>W108. omawia zasady kompletowania i obiegu dokumentacji indywidualnej pacjenta poradni medycyny pracy;</p> <p>W109. przedstawia zakres porad pielęgniarskich udzielanych pracującym;</p> <p>W110. omawia cele czynnego poradnictwa w opiece zdrowotnej nad pracującymi;</p> <p>W111. różnicuje grupy pracowników objętych czynnym poradnictwem;</p> <p>W112. przedstawia walory zastosowania procesu pielęgnowania w sprawowaniu opieki nad grupami pracowników wymagających szczególnej opieki;</p> <p>W113. omawia zasady wykonywania i finansowania szczepień ochronnych osób dorosłych na podstawie obowiązujących przepisów prawnych;</p> <p>W114. wymienia wymogi w zakresie organizacji i wyposażenia gabinetu zabiegowego, w którym wykonywane będą szczepienia;</p> <p>W115. przedstawia obowiązującą dokumentację dotyczącą szczepień osób dorosłych;</p>
--	--

	<p>W116. omawia rodzaje odporności;</p> <p>W117. wskazuje czynniki modyfikujące układ immunologiczny;</p> <p>W118. charakteryzuje poszczególne rodzaje szczepionek stosowanych u osób dorosłych;</p> <p>W119. wyjaśnia zasadność przestrzegania cyklu szczepień;</p> <p>W120. wymienia wskazania i przeciwwskazania do wykonywania szczepień ochronnych u osób dorosłych;</p> <p>W121. omawia zakres szczepień obowiązkowych i zalecanych dla osób dorosłych zawodowo narażonych na czynniki biologiczne;</p> <p>W122. charakteryzuje niepożądane odczyny poszczepienne;</p> <p>W123. omawia postępowanie w przypadku wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych;</p> <p>W124. przedstawia społeczne i ekonomiczne skutki niepełnosprawności;</p> <p>W125. omawia procedurę orzekania o niepełnosprawności;</p> <p>W126. charakteryzuje uwarunkowania prawne, społeczne i ekonomiczne zatrudniania osób niepełnosprawnych;</p> <p>W127. charakteryzuje miejsca zatrudnienia niepełnosprawnych;</p> <p>W128. omawia udział pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących w procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej podopiecznych;</p> <p>W129. omawia specyfikę promocji zdrowia w miejscu pracy;</p> <p>W130. wymienia ważniejsze kierunki działań promujących zdrowie w miejscu pracy;</p> <p>W131. wyjaśnia zasady pozyskiwania sojuszników promowania zdrowia w miejscu pracy;</p> <p>W132. wymienia wady i zalety organizowania promocji zdrowia w miejscu pracy.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U69. porównać przykładowe modele europejskie sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pracującymi z modelem polskiego systemu;</p> <p>U70. organizować warunki prawidłowego prowadzenia i przechowywania dokumentacji służb medycyny pracy (smp);</p> <p>U71. przedstawić potrzebę prowadzenia dokumentacji dodatkowej pielęgniarki w opiece zdrowotnej nad pracującymi;</p> <p>U72. uwzględnić możliwości techniczne i finansowe w kompletowaniu wyposażenia gabinetu pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących;</p> <p>U73. stosować zasady identyfikacji grupy podopiecznych w celu zastosowania procesu pielęgnowania;</p>
--	--

	<p>U74. stosować proces pielęgnowania wobec osób aktywnych zawodowo objętych przepisami szczegółowymi;</p> <p>U75. wyznaczyć cele działań pielęgniarskich na podstawie diagnozy pielęgniarskiej;</p> <p>U76. dobrać metody postępowania pielęgniarskiego, opierając się na założeniach procesu pielęgnowania;</p> <p>U77. stosować standardy podczas zbierania danych, formułowania diagnozy pielęgniarskiej w ochronie zdrowia pracujących;</p> <p>U78. przygotować ankietę do badania opinii pracujących podopiecznych;</p> <p>U79. rozróżnić zmiany w sytuacji zdrowotnej podopiecznego na podstawie analizy dokumentacji;</p> <p>U80. przygotować sprzęt do wykonywania pomiarów w zależności od rodzaju wykonywanego badania;</p> <p>U81. przygotować pracującego podopiecznego do badań dodatkowych i pomocniczych;</p> <p>U82. stosować procedury wykonywania pomiarów wchodzących w zakres pracowniczych badań profilaktycznych;</p> <p>U83. dokumentować wykonane pomiary;</p> <p>U84. analizować uzyskane wyniki pomiarów;</p> <p>U85. sformułować poprawne wnioski dotyczące planu opieki pielęgniarskiej;</p> <p>U86. stosować zasady planowania i przygotowania wizytacji zakładu pracy;</p> <p>U87. przeprowadzić wizytacje stanowisk pracy z zastosowaniem obserwacji i rozmów kierunkowych;</p> <p>U88. przedstawić wyniki wizytacji wybranego stanowiska pracy;</p> <p>U89. stosować procedury przygotowania podopiecznego do badania lekarskiego;</p> <p>U90. stosować kryteria kwalifikowania poszczególnych pracowników do grupy czynnego poradnictwa;</p> <p>U91. postępować ze sprzętem i materiałem użytym przy wykonywaniu szczepień zgodnie z obowiązującymi procedurami;</p> <p>U92. sporządzać sprawozdanie z realizacji szczepień;</p> <p>U93. stosować zasady kwalifikowania do szczepień;</p> <p>U94. wykonać szczepienia ochronne u osób dorosłych zgodnie z obowiązującymi zasadami;</p> <p>U95. planować edukację osób dorosłych w zakresie szczepień ochronnych;</p> <p>U96. stosować zasady profilaktyki niepożądanych odczynów poszczepiennych;</p> <p>U97. dokumentować wykonane szczepienia.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K11. współpracuje z pracodawcą i służbami BHP w identyfikowaniu i nadzorowaniu warunków pracy;</p> <p>K12. współpracuje z lekarzem w zakresie przekazywania aktualnych informacji o warunkach pracy;</p>
--	--

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>K13. współpracuje z instytucjami sprawującymi nadzór nad organizacją i wykonywaniem szczepień ochronnych osób dorosłych;</p> <p>K14. motywuje pracodawców i pracowników do aktywnego udziału w promocji zdrowia;</p> <p>K15. nawiązuje współpracę z Krajowym Centrum Promocji Zdrowia w Miejscu Pracy i Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w promowaniu zdrowia w zakładach pracy;</p> <p>K16. docenia znaczenie stosowania standardów pielęgniarstwa podczas planowania i działania na rzecz poprawy warunków higienicznych w zakładzie pracy oraz poprawy stanu zdrowia podopiecznych;</p> <p>K17. docenia znaczenie standardów pielęgniarstwa w procesie rehabilitacji zawodowej pracowników;</p> <p>K18. szanuje godność i autonomię podopiecznego;</p> <p>K19. docenia znaczenie samokształcenia w rozwoju zawodowym pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowej dziedzinie, doświadczenie dydaktyczne oraz spełnia co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Pielęgniarka</u>: <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy, co najmniej doktora; 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa oraz minimum kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących; 3) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących. 2. <u>Lekarz</u> posiada specjalizację lekarską w dziedzinie medycyny pracy, immunologii, chorób zakaźnych. 3. Posiada ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia lub inne merytoryczne kwalifikacje niezbędne do realizacji wybranych zagadnień, tj.: organizacji ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i higieny pracy.
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>–</p>
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykłady – 50 godz. Ćwiczenia – 30 godz. Staże – 84 godz.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godziny kontaktowe): 164 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykłady – 50 godz. • ćwiczenia – 30 godz. • staże – 84 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 40 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć i staży – 10 godz. • przygotowanie się do ćwiczeń, prezentacji – 10 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 20 godz. <p>Łączny nakład pracy uczestnika kursu: 204 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład problemowy, prezentacja multimedialna. Ćwiczenia audytoryjne. Analiza przypadków, praca w grupach, dyskusja. Staże w wybranych placówkach zgodnych z planem kursu kwalifikacyjnego.</p>
<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Zestaw multimedialny – rzutnik multimedialny, laptop. Prezentacje multimedialne. Opisy przypadków. Film instruktażowy. Opisy stanowisk pracy. Akty prawne, dokumentacja medyczna.</p>
<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>W zakresie wiedzy: Test zaliczeniowy składający się z 40 pytań jednokrotnego wyboru. W zakresie umiejętności: Uczestnik określi zasady przygotowania do wizytacji pielęgniarskiej w wybranym zakładzie pracy. W zakresie kompetencji społecznych: Obserwacja 360 stopni.</p>
<p>Warunki zaliczenia modułu</p>	<p>Obecność na wykładach i uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu wiedzy. Obecność na ćwiczeniach i uzyskanie pozytywnej oceny z wykonania zadania – jak wyżej w zakresie umiejętności. Obecność na stażach i uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu (warunki określono w wymogach stażowych).</p>
<p>Treści modułu kształcenia</p>	<p>1. Pielęgniarstwo w ochronie zdrowia pracujących w Polsce i na świecie: (4 godz.)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • cele pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących: <ul style="list-style-type: none"> – rozwój pielęgniarstwa ochrony zdrowia pracujących na tle historycznym, – europejskie modele opieki pielęgniarstwa nad pracującymi, – kierunki przekształcenia pielęgniarstwa przemysłowego w Polsce; • rola pielęgniarki w środowisku pracy: <ul style="list-style-type: none"> – prewencyjna, – opiekuńcza, – doradcza, – edukacyjna, – organizacyjna; • organizacja opieki pielęgniarstwa nad pracującymi: <ul style="list-style-type: none"> – miejsce pielęgniarki w systemie ochrony zdrowia pracujących, – formy organizacyjne pracy pielęgniarek ochrony zdrowia pracujących, – struktury podległości i nadzoru. <p>2. Przygotowanie i doskonalenie zawodowe pielęgniarek służby medycyny pracy: (4 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakres kompetencji i wymagania kwalifikacyjne pielęgniarek ochrony zdrowia pracujących; • organizacja kształcenia podyplomowego pielęgniarek ochrony zdrowia pracujących: <ul style="list-style-type: none"> – podstawy prawne, podmioty uprawnione do prowadzenia kształcenia podyplomowego, – kierunki kształcenia wymagane i zalecane dla pielęgniarek ochrony zdrowia pracujących; • rola wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy w kształceniu podyplomowym pielęgniarek ochrony zdrowia pracujących; • rola samorządu pielęgniarek i położnych w doskonaleniu zawodowym; • rola Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w kształceniu podyplomowym; • samokształcenie jako forma doskonalenia zawodowego pielęgniarek. <p>3. Organizacja i dokumentowanie pracy własnej: (5 godz., w tym 3 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja pielęgniarki służby medycyny pracy: <ul style="list-style-type: none"> – karta badań profilaktycznych, współodpowiedzialność za prowadzenie i przechowywanie indywidualnej
--	--

	<p>dokumentacji pacjenta,</p> <ul style="list-style-type: none"> – księga wizytacji stanowisk pracy, – wykaz stanowisk szkodliwych i uciążliwych w zakładzie pracy, – karty oceny ryzyka zawodowego, – dokumentowanie zgłaszanych i rozpoznanych chorób zawodowych; <ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja dodatkowa wynikająca z wewnętrznych standardów jednostki służby medycyny pracy; • zasady udostępniania i obiegu dokumentacji służby medycyny pracy. <p>4. Organizacja i wyposażenie gabinetu pielęgniarki służby medycyny pracy: (4 godz., w tym 1 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie gabinetu pielęgniarskiego odpowiadającego: <ul style="list-style-type: none"> – zakresowi świadczeń, – liczbie podopiecznych, – wymogom organizacyjnym poradni medycyny pracy, – możliwościom finansowym i technicznym; • wyposażenie gabinetu pielęgniarskiego zgodnie z: <ul style="list-style-type: none"> – wymogami sanitarnymi, – wymogami technicznymi, – wymogami przeciwpożarowymi. <p>5. Proces pielęgnowania w pracy pielęgniarki służby medycyny pracy: (8 godz. w tym 4 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • teorie pielęgnowania i możliwości ich zastosowania w opiece nad pracującymi; • zastosowanie procesu do określania problemów i potrzeb zdrowotnych pracujących podopiecznych; • przykładowe procesy pielęgnowania adresowane do grup podopiecznych lub pojedynczego pracownika; • wyznaczanie celów działań pielęgniarskich, opierając się na diagnozie pielęgniarskiej; • dobór metod działań pielęgniarki służby medycyny pracy na podstawie założeń procesu pielęgnowania; • wykorzystanie elementów procesu w ocenie efektywności działań pielęgniarskich ochrony zdrowia pracujących. <p>6. Standardy postępowania pielęgnacyjnego w ochronie zdrowia pracujących: (5 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie standardu w praktyce pielęgniarskiej;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • cele stosowania standardów w działalności pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących; • możliwości stosowania standardów w praktyce pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących; • wymagania dotyczące gromadzenia danych: <ul style="list-style-type: none"> – o środowisku, – o podopiecznym; • standardy postępowania pielęgniarskiego: <ul style="list-style-type: none"> – na rzecz poprawy warunków higienicznych w zakładzie, – dla poprawy, podtrzymania lub przywrócenia zdrowia pracujących, – współdziałanie w procesie rehabilitacji zawodowej. <p>7. Metody i techniki stosowane w pracy pielęgniarki: (5 godz., w tym 3 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • wywiad: <ul style="list-style-type: none"> – cel wywiadu, – formułowanie pytań, – technika prowadzenia wywiadu, – warunki dobrej komunikacji werbalnej; • obserwacja ukierunkowana: <ul style="list-style-type: none"> – metody i zakres obserwacji w środowisku pracy, – obserwacja w trakcie wizyty w poradni medycyny pracy; • badanie opinii: <ul style="list-style-type: none"> – subiektywna ocena zjawisk, – ankieta jako metoda poznawania i porównywania opinii, – poszukiwanie wiarygodnych źródeł opiniodawczych; • analiza dokumentacji: <ul style="list-style-type: none"> – badanie komplementarności dokumentacji, – analiza zmienności danych o podopiecznym w czasie, – analiza danych o warunkach zatrudnienia pracownika, – porównywanie obecnych, mierzalnych parametrów z wcześniej zarejestrowanymi wynikami; • metodyka najczęściej wykonywanych w medycynie pracy pomiarów:
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> – badania antropometryczne, – badania spirometryczne, – badania ostrości wzroku, widzenia barw, pola widzenia, – badanie słuchu, słyszalności szeptu, audiometryczne. <p>8. Przeprowadzanie pomiarów i analiza wyników: (5 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie aparatury i sprzętu do wykonania pomiarów; • zasady przeprowadzenia pomiarów: <ul style="list-style-type: none"> – ostrości wzroku, widzenia barwnego, pola widzenia, – audiometrii, zmysłu równowagi, – pojemności oddechowej płuc, – ciśnienia tętniczego krwi, tętna; • analiza wyników, dokumentowanie pomiaru; • wnioski w zakresie planu opieki pielęgniarskiej. <p>9. Rozpoznanie pielęgniarskie warunków środowiska pracy: (9 godz., w tym 4 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagrożenia zdrowotne związane z wykonywaniem pracy, produkcją przemysłową identyfikowane przez pielęgniarkę: <ul style="list-style-type: none"> – czynniki narażenia na poszczególnych stanowiskach pracy, rodzaje narażeń, – złożone, wieloczynnikowe narażenia zawodowe, – emisje czynników szkodliwych do środowiska komunalnego: pyły, dymy, ścieki, odpady; • wizytacje stanowisk pracy jako sposób rozpoznawania warunków środowiskowych w zakładzie pracy: <ul style="list-style-type: none"> – rodzaje i częstotliwość planowanych wizytacji, – przygotowanie do wizytacji: merytoryczne, techniczne, organizacyjne, – przedmiot obserwacji w trakcie wizytacji: warunki pracy, sposób wykonywania pracy, organizacja pracy, stosowanie ochron i zabezpieczeń, relacje społeczne pracowników, – bezpośredni kontakt z podopiecznymi na stanowisku pracy, pozyskiwanie informacji nt. samooceny stanu zdrowia w kontekście warunków pracy, – zalecenia i porady pokontrolne; • dokumentowanie, przekazywanie informacji i gromadzenie danych z oceny pielęgniarskiej warunków pracy.
--	---

	<p>10. Udział pielęgniarki w badaniach profilaktycznych pracowników: (5 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none">• przeprowadzenie wywiadu społeczno-zawodowego;• wykonanie pomiarów parametrów życiowych i czynnościowych;• przygotowanie pacjenta do badania lekarskiego;• skompletowanie dokumentacji indywidualnej przed badaniem, udostępnianie i przechowywanie dokumentacji w okresach między badaniami;• przekazanie lekarzowi aktualnych informacji o warunkach pracy podopiecznego;• udzielanie porad pielęgniarskich pracownikom. <p>11. Opieka pielęgniarska nad pracownikami zakwalifikowanymi do czynnego poradnictwa: (4 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none">• czynne poradnictwo w medycynie pracy, cele i założenia;• grupy osób objętych czynnym poradnictwem:<ul style="list-style-type: none">– kobiety, w tym kobiety ciężarne,– pracownicy i uczniowie młodociani,– zatrudnieni niepełnosprawni,– pracownicy przewlekle chorzy,– pracujący w warunkach narażenia na czynniki szkodliwe,– osoby ze stwierdzoną chorobą zawodową;• wykorzystanie procesu pielęgnowania w opiece pielęgniarskiej nad pracownikami z grup czynnego poradnictwa;• metody rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pracowników objętych czynnym poradnictwem. <p>12. Szczepienia ochronne dorosłych: (14 godz., w tym 4 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none">• przepisy prawne regulujące wykonywanie szczepień ochronnych w Polsce:<ul style="list-style-type: none">– organizacja i finansowanie szczepień dla osób dorosłych,– nabywanie, przechowywanie i transport szczepionek,– nadzór nad organizacją i wykonywaniem szczepień;• podstawy epidemiologiczne wykonywania szczepień ochronnych dla dorosłych;
--	--

- organizacja gabinetu pielęgniarskiego z punktem szczepień;
- dokumentacja i sprawozdawczość prowadzonych szczepień ochronnych oraz powikłań poszczepiennych;
- prewencja zakażeń:
 - zasady aseptyki obowiązujące przy wykonywaniu szczepień ochronnych,
 - postępowanie ze sprzętem i materiałem zużytym przy wykonywaniu szczepień;
- instytucje nadzorujące organizację oraz wykonywanie szczepień ochronnych;
- podstawy immunologii:
 - układ odpornościowy,
 - podstawy immunologiczne czynnej odporności przeciwzakaźnej,
 - odporność swoista i nieswoista,
 - odporność immunologiczna pierwotna i wtórna,
 - odporność czynna i bierna,
 - czynniki modyfikujące odporność immunologiczną na szczepienia,
 - odpowiedź swoista w zakażeniach;
- szczepionki:
 - podział szczepionek,
 - cykl szczepień,
 - odstępy czasowe pomiędzy szczepieniami;
- wskazania i przeciwwskazania do szczepień ochronnych osób dorosłych;
- program szczepień ochronnych dla dorosłych:
 - szczepienia obowiązkowe,
 - szczepienia zalecane;
- szczepienia osób narażonych w sposób szczególny na zakażenia w związku z pracą między innymi:
 - WZW A i B,
 - grypa,
 - tężec,
 - odkleszczowe zapalenie opon mózgowych,

	<ul style="list-style-type: none"> – wścieklizna, – tężec; • szczepienia w sytuacjach szczególnych (np. epidemie, klęski żywiołowe); • szczepienia ochronne osób wyjeżdżających za granicę; • niepożądane odczyny poszczepienne (NOP): <ul style="list-style-type: none"> – klasyfikacja, – charakterystyka NOP występujących po poszczególnych szczepieniach, – postępowanie w przypadku wystąpienia NOP, – profilaktyka niepożądanych odczynów poszczepiennych; • szczepienia obowiązkowe i zalecane dla osób dorosłych: <ul style="list-style-type: none"> – rodzaje szczepień, – techniki wykonania szczepień, – kwalifikowanie do szczepień (ciąża, osoby starsze, grupy ryzyka, osoby wyjeżdżające za granicę, inne); • edukacja osób dorosłych: <ul style="list-style-type: none"> – cel szczepień ochronnych, – obserwacja i samoobserwacja po szczepieniu, – zasady postępowania po szczepieniach. <p>13. Rehabilitacja pracowników – udział pielęgniarki: (3 godz., w tym 1 godz. ćwiczeń)</p> <ul style="list-style-type: none"> • skutki społeczne i ekonomiczne niepełnosprawności; • rodzaje niepełnosprawności; • procedury orzekania o niepełnosprawności, stopnie niepełnosprawności; • zatrudnianie osób niepełnosprawnych: <ul style="list-style-type: none"> – uwarunkowania prawne, ekonomiczne i społeczne, – miejsca pracy osób niepełnosprawnych: stanowiska pracy dostosowane do indywidualnych możliwości, zakłady pracy chronionej, zakłady aktywizacji zawodowej, – opieka medyczna nad pracownikami niepełnosprawnymi; • udział pielęgniarki medycyny pracy w procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnych. <p>14. Realizacja programów promocji zdrowia w środowisku pracy: (5 godz., w tym 2 godz. ćwiczeń)</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • specyfika promocji zdrowia w miejscu pracy; • kierunki działań promujących zdrowie w przedsiębiorstwie: <ul style="list-style-type: none"> – działania o charakterze ogólnospołecznym: zapobieganie chorobom cywilizacyjnym, uwalnianie od nałogów, propagowanie zdrowego stylu życia, – działania o charakterze profilaktyki zawodowej: zapobieganie chorobom zawodowym, kształtowanie nawyków pracowników zgodnych z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, zapobieganie wypadkom w pracy, – działania o charakterze promującym pracodawców i pracowników dbających o bezpieczeństwo zdrowotne w pracy i poza nią; • sojusznicy w promowaniu zdrowia w przedsiębiorstwie: <ul style="list-style-type: none"> – wewnątrzni: właściciele i zarządzający firmą, pracownicy i ich organizacje, grupowe i indywidualne autorytety zakładowe, – zewnątrzni: przedstawiciele władz samorządowych i lokalnych władz rządowych, organizacje, fundacje i stowarzyszenia pozarządowe, firmy wspierające i kooperujące, jednostki organizacyjne ochrony zdrowia, lokalne autorytety społeczne; • organizowanie promocji zdrowia w zakładzie pracy; • rola Krajowego Centrum Promocji Zdrowia w Miejscu Pracy; • rola Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w promowaniu zdrowia; • finansowanie zakładowych programów promocji zdrowia.
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: <i>Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej</i>, t. II. Wyd. Makmed, Lublin 2008 2. Kopias J., Sakowski P.: <i>Pielęgniarstwo w opiece zdrowotnej nad pracującymi. Koncepcja zarządzania zdrowiem w miejscu pracy</i>. Ministerstwo Zdrowia 3. Wągrowaska-Koski E., Nowakowska B., Soćko R., Czerczak R.: <i>Profilaktyczna opieka zdrowotna nad pracującymi</i>. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 2005 4. Mamoń A.: <i>Szczepienia ochronne dzieci i dorosłych</i>. Ad Vocem, 2010 5. Rutkowska E.: <i>Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych</i>. Wyd. Czelej, Lublin 2002

	<p>6. Śliwińska-Kowalska M., Niebudek-Bogusz E.: <i>Rehabilitacja zawodowa zaburzeń głosu</i>. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 2010</p> <p>7. Gniazdowski A.: <i>Promocja zdrowia w miejscu pracy. Teoria i zagadnienia praktyczne</i>. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 1997</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>1. Dobrowolska B., Mielczarek-Pankiewicz E. (red.): <i>Pielęgniarstwo w opiece nad pracującymi. Opieka nad zdrowiem pracowników w środowisku pracy – podręcznik dla pielęgniarek</i>, t. I i II. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 1992</p> <p>2. Piątek A. (red.): <i>Standardy opieki pielęgniarskiej w praktyce</i>. Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych, Warszawa 1999</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż: 84 godz.</p> <p>1. Poradnia medycyny pracy – 56 godz.</p> <p>2. Gabinet zabiegowy z punktem szczepień dorosłych – 14 godz.</p> <p>3. Gabinet pielęgniarski w zakładzie pracy chronionej – 14 godz.</p>

6. PROGRAM ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH

6.1. STAŻ: Poradnia laryngologiczna – poradnia mieszcząca się w strukturze podstawowych jednostek medycyny pracy/współpracująca z podstawowymi jednostkami medycyny pracy lub WOMP

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności w zakresie realizacji zadań pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących w poradni laryngologicznej.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 14 godz.

Liczebność grupy: 4–5 osób

Opiekun stażu: pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowej dziedzinie, spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących;
- posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Wykonanie badania audiometrycznego u co najmniej dwóch pacjentów.
2. Edukacja pracownika w zakresie profilaktyki chorób laryngologicznych, wynikających z narażenia na hałas lub spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Udokumentowanie przeprowadzenia edukacji pracownika w zakresie profilaktyki chorób laryngologicznych, wynikających z narażenia na hałas lub spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.2. STAŻ: Poradnia okulistyczna – poradnia mieszcząca się w strukturze podstawowych jednostek medycyny pracy/współpracująca z podstawowymi jednostkami medycyny pracy lub WOMP

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności w zakresie realizacji zadań pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących w poradni okulistycznej.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 14 godz.

Liczebność grupy: 4–5 osób

Opiekun stażu: pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowej dziedzinie, spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących;
- posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Wykonanie badania ostrości wzroku u co najmniej dwóch pacjentów.
2. Wykonanie badania widzenia barwnego i stereoskopowego u co najmniej dwóch pacjentów.
3. Edukacja pracownika w zakresie higieny narządu wzroku.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Udokumentowanie przeprowadzenia edukacji pracownika w zakresie higieny narządu wzroku.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.3. STAŻ: Poradnia neurologiczna – poradnia mieszcząca się w strukturze podstawowych jednostek medycyny pracy/współpracująca z podstawowymi jednostkami medycyny pracy lub WOMP

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności w zakresie realizacji zadań pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących w poradni neurologicznej.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 7 godz.

Liczebność grupy: 4–5 osób

Opiekun stażu: pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowej dziedzinie, spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących;
- posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Przeprowadzenie wywiadu ukierunkowanego na rozpoznanie zagrożeń zdrowia oddziałujących na funkcjonowanie układu nerwowego pracownika w środowisku pracy.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Udokumentowanie przeprowadzonego wywiadu ukierunkowanego na wczesne rozpoznanie zagrożeń zdrowia mających wpływ na funkcjonowanie układu nerwowego pracownika w środowisku pracy.

6.4. STAŻ: Poradnia dermatologiczna – poradnia mieszcząca się w strukturze podstawowych jednostek medycyny pracy/współpracująca z podstawowymi jednostkami medycyny pracy lub WOMP

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności w zakresie realizacji zadań pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących w poradni dermatologicznej.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 7 godz.
Liczebność grupy: 4–5 osób
Opiekun stażu: pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowej dziedzinie, spełniające co najmniej jeden z warunków:
- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;
 - posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących;
 - posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Przygotowanie zestawu do diagnostyki metodą naskórnych testów płatkowych.
2. Przygotowanie pola do diagnostyki metodą naskórnych testów płatkowych (kontaktowych).
3. Zastosowanie techniki nakładania preparatu alergenowego w naskórnych testach płatkowych.
4. Samodzielne wykonanie naskórnych testów płatkowych u dwóch pacjentów.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Udokumentowanie wykonania naskórnych testów płatkowych.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.5, STAŻ: Poradnia chorób zawodowych – WOMP

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności w zakresie realizacji zadań pielęgniarki ochrony zdrowia pracujących w poradni chorób zawodowych.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 14 godz.
Liczebność grupy: 4–5 osób
Opiekun stażu: pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowej dziedzinie, spełniające co najmniej jeden z warunków:
- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;
 - posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących;
 - posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Przeprowadzenie wywiadu ukierunkowanego na identyfikację czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy powodujących choroby zawodowe.
2. Wykonanie palestezjometrii i próby oziębieniowej z termometrią skórną i próbą uciskową u co najmniej dwóch pacjentów (*zaliczenie umiejętności wynikowej może odbyć się w innej poradni WOMP w zależności od struktury organizacyjnej jednostki realizującej staż*).

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Udokumentowanie przeprowadzonego wywiadu ukierunkowanego na identyfikację czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy powodujących choroby zawodowe.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.6. STAŻ: Poradnia medycyny pracy – poradnia mieszcząca się w strukturze podstawowych jednostek medycyny pracy lub WOMP

Cel stażu:

- przygotowanie pielęgniarki do zorganizowania i koordynowania pracą poradni medycyny pracy;
- przygotowanie pielęgniarki do realizacji opieki pielęgniarskiej w warunkach zakładu pracy;
- przygotowanie pielęgniarki do planowania i realizacji działań ograniczających lub eliminujących negatywne skutki zdrowotne związane z pracą;
- przygotowanie pielęgniarki do udziału w rozpoznawaniu i ocenie warunków pracy;
- przygotowanie pielęgniarki do udziału w sprawowaniu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracującymi;
- przygotowanie pielęgniarki do prowadzenia edukacji zdrowotnej z zakresu zapobiegania patologii zawodowej.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin:	56 godz.
Liczebność grupy:	2–3 osoby
Opiekun stażu:	pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowej dziedzinie, spełniające co najmniej jeden z warunków: <ul style="list-style-type: none">– posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;– posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących;– posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Udział w rozpoznawaniu i ocenie warunków pracy: wizytacja co najmniej jednego stanowiska pracy.
2. Planowanie i realizacja działań ograniczających lub eliminujących negatywne skutki zdrowotne związane z pracą. Sporządzenie katalogu zaleceń pielęgniarskich dotyczących poprawy warunków pracy dla minimum jednego stanowiska pracy.
3. Przeprowadzenie wywiadu zawodowego, społecznego i zdrowotnego ukierunkowanego na identyfikację czynników mogących mieć negatywny wpływ na zdrowie pracujących dla dwóch podopiecznych.
4. Diagnoza i zaplanowanie działań pielęgniarskich dla jednego pracownika wykonującego pracę w określonym narażeniu zawodowym.
5. Edukacja zdrowotna z zakresu zapobiegania chorobom cywilizacyjnym i patologii zawodowej – dwóch pracowników.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.

- Objęcie procesem pielęgnowania jednego wybranego pracującego lub grupy pracujących. Zgodnie z etapami procesu sformułować diagnozę pielęgniarską – cele, plan i realizację opieki oraz dokonać oceny podjętych działań.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych. Udokumentowanie wyżej wymienionych świadczeń zdrowotnych realizowanych w poradni medycyny pracy.

6.7. STAŻ: Gabinet zabiegowy z punktem szczepień dorosłych – podstawowa jednostka medycyny pracy lub WOMP, lub wojewódzka/powiatowa stacja sanitarno-epidemiologiczna, w której znajduje się gabinet zabiegowy z punktem szczepień dorosłych

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności planowania i wykonywania szczepień ochronnych u osób pracujących.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 14 godz.
Liczebność grupy: 2–3 osoby
Opiekun stażu: pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowej dziedzinie, spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa i ukończony kurs specjalistyczny w zakresie szczepień ochronnych;
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących i ukończony kurs specjalistyczny w zakresie szczepień ochronnych;
- posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących i kurs specjalistyczny w zakresie szczepień ochronnych.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Wykonanie szczepienia ochronnego u minimum dwóch osób pracujących.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Udokumentowanie wykonanych szczepień ochronnych.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.8. STAŻ: Gabinet pielęgniarski w zakładzie pracy chronionej – zakład pracy chronionej

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności pielęgniarki do sprawowania opieki nad niepełnosprawnym pracownikiem w warunkach zakładu pracy chronionej.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 14 godz.
Liczebność grupy: 2 osoby
Opiekun stażu: pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowej dziedzinie, spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie

- zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących;
- posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących/ochrony zdrowia pracujących.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Diagnostyka pielęgniarska i zaplanowanie opieki dla niepełnosprawnego pracownika.
2. Edukacja zdrowotna z zakresu narażeń zawodowych z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań zdrowotnych niepełnosprawnego podopiecznego.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Objęcie procesem pielęgnowania jednego wybranego pracującego niepełnosprawnego. Zgodnie z etapami procesu sformułować diagnozę pielęgniarską, wyznaczyć cele, zaplanować opiekę oraz określić narzędzia oceny podjętych działań.
- Udokumentowanie przeprowadzenia edukacji zdrowotnej z zakresu narażeń zawodowych.

7. WYKAZ ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH, DO KTÓRYCH JEST UPRAWNIONA PIEŁĘGNIARKA PO UKOŃCZENIU KURSU KWALIFIKACYJNEGO W DZIEDZINIE OCHRONY ZDROWIA PRACUJĄCYCH

1. Rozpoznawanie i ocena zagrożeń zdrowotnych (czynników szkodliwych, uciążliwych i niebezpiecznych) występujących w środowisku pracy oraz sposobów wykonywania pracy mogących mieć ujemny wpływ na zdrowie pracowników.
2. Rozpoznawanie i ocena ryzyka zawodowego w środowisku pracy oraz informowanie pracujących o możliwości wystąpienia niekorzystnych skutków zdrowotnych będących jego następstwem.
3. Planowanie, organizowanie i koordynowanie badań profilaktycznych pracowników.
4. Opracowywanie analiz dotyczących stanu zdrowia pracowników.
5. Inicjowanie i realizacja promocji zdrowia i profilaktycznych programów prozdrowotnych.
6. Planowanie i wykonywanie szczepień ochronnych osób zawodowo narażonych na czynniki biologiczne.
7. Wykonywanie badań i pomiarów niezbędnych w procesie orzekania lekarskiego o zdolności do pracy, tj.: badanie ostrości wzroku, badanie widzenia barwnego i stereoskopowego przy użyciu tablic i testów przesiewowych, badanie audiometryczne.
8. Wykonywanie w porozumieniu z lekarzem specjalistycznych badań związanych z orzecznictwem chorób zawodowych, tj.: palestezjometria i próba oziębieniowa z termometrią skórną i próbą uciskową, badanie audiometryczne, testy naskórne metodą płatkową.
9. Organizowanie i udzielanie pierwszej pomocy medycznej w nagłych zachorowaniach i wypadkach.